

*Um skvatlur var oftani framman stavn,
og sjókappar brotasjógv fingu,
teir óræddir stýrdu móti somu havni
á bylgjunnar órbrøttu bringu;
teir sögdu: Vit taka eina havn,
har frælsi grør fyri Føroya navn.*

*O føroyingar, sum enn koma á fund
við myrkum og ivandi huga,
tú litið á liðir og glitrandi sund,
har báran nú brýtur á bóða!
Hoyr! hav og land tey nú teska
hútt:
"Man føroyingur taka røðrið
brátt?"*

*Vit tveita tí burtur alt smáligt kjak
og fylkjast við trevsti í barmi,
tú væl et tað vert nú eitt ódnartak
at bjarga tær; land vart, úr harmi.
Um máttur tykist tær lítul um stund,
minst til, at vit finnst fleiri á fund!*

*Vit fylkja nú liðið á fósturjorð,
og ónýtar siðir vit blaka;
øll trøllabørn koyra vit langt um
fjorð,
og røður í hond vit so taka
og stýra beint móti bjørtu havni,
har frælsi grør fyri Føroya navn.*

Og móðurmálið, sum bæði Ras-
mus og Simun hámettu, tað
týðiligasta samleikaeyðkenni hjá
einari tjóð, vann sær við tógvið
strið fullan og heilan rætt í Fø-
roya skúla.

Ymiskar orsøkir gjørdur, at
háskúlin í 1909 flutti til Havnar,
og har stendur hann enn.

Hans Andrias Djurhuus, lærari
og skald, var sjálvur næmingur í
Føgrulið, og hann yrkti soleiðis

TIL FØGRULÍÐAR

Var lagnan beisk, var lagnan blíð.
Í gleði sum í horðum strið -
rann mær til hugs á hvørji tíð
tú Fagralíð.

Á sumri sum á vetrarstund,
tá kavin feyk um frysta grund
eg minnst teg og hvønn tín fund
í instu lund.

Tí tú vart borgin fyri mær -
og hvørja ferð eg sigli nær
eg líti enn ímóti tær
tú stendur har.

Teir fluttu skúlan burt úr stað -
og tá kom sumt í annað lag,
tú eitt var vist - í dýrd og frið -
tú flutti við.

Tú stendur gjøgnum alla tíð -
er lagnan beisk - er lagnan blíð -
sum sigursmerki gjøgnum strið
tú Fagralíð.

Hvat var tað og er tað, Háskúlin
hevði og hevur at bjóða? Í hesi
skúlaskipan er eingin próvtøka,
men eitt háskúlaskeið hevur
nakað annað. Her er endamálið
at læra seg sjálvan at kenna, at
læra seg at fáa størri kunnleika
um óki, ein hevur serligan áhuga
fyri, og hetta arbeiðslagið, at
vekjja áhuga og forvitni, sum
alla tíð hevur verið ein kjarni í
háskúlanum, er nú á veg inn í
fólkaskúlan, hvør skal siga,
Háskúlin var framman fyri sína
tíð. Endamál háskúlans er tað
sama enn í dag, og í okkara so
óðrvísi tíðum enn í 1899, fari eg
at heilsa skúlanum og tjóðini og
ynskja Háskúlanum til lukku og
góðan byr.

Nú er stóða móðurmáls okk-

Simun av Skarði og
konan, Súsan í
Jákupsstovu eftir røðuna



ara óðrvísi og sjálvsögd. Men
kanska ræður meir um nú enn
nakrantíð at vera á varðhaldi, tí
tá ið tú heldur væl til standa,
varnast tú kanska ikki, hvussu
ymisk spilla snikur seg inn. Sum
dømi kann eg nevna, at eg
hoyrði barn í Útvarpi Føroya
siga frá, at hann hevði fangað
triggjar állar, at hann hevði verið
at sagt triggjar állar. Annað
dømi er, at fólkavæn nærum
ikkj verða bend. Skurkar tað ikki
í oyrunum á flestu føroyingum,
tá ið vit hoyra, at onkur sá
Sjúrður í staðin fyri Sjúrð, ella
hann sá Helgi, kanska Helgia, í
staðin fyri at hann sá Helga.
Hoyrið hvussu vakurt tað ljóðar,
at Helgi er giftur við Helgu, og
tí er Helga eisini gift við Helga.

Og um vit ætla at fáa at vita,
hvaðan onkur er, hoyra vit ofta
spurt: "Hvar ert tú frá?" Og
svar: "Eg eri frá Klaksvík ella
"...frá Sandvík". Aheitan okk-
ara eigur at vera, at fjølmiðlar-
nir, og serliga Útvarp Føroya og
Sjónvarp Føroya, men sanniliga
eisini bløðini og ikki at gloyma
skúlarir vanda sær um málið,
og nett hetta við bygðanøvnum
er so sera lætt at læra at nýta
rætt, tí ert tú í einari bygð, fert
tú úr bygðini, ert tú við Gjógv,
eitur tað frá Gjógv, og ert tú á
Skarði, eitur tað av Skarði, við
øðrum orðum: í - úr - við - frá
og á - av.

Annað stórt málsligt vandamál
stingur seg upp í sambandi við
nýggju tøknilarnar, serliga alt sum

hevur við teldur at gera. Lukku-
tið fyrri okkum eiga vit ein
stovn, sum ger fyrimyndarligt
arbeiði og er á varðhaldi, og tað
er Fróðskaparsetur Føroya og
tey, sum har starvast.

Men henda lótan er ikki bara
ætlað slíkum práti. Nú er stevna,
Norðoyastevna, sum plagdi at
vera fyrsta stevnan, og enn er
kapppróðurin á Norðoyastevnu
fyrsti kapppróður í kappingini um
føroyameistararheiðið. Og stevnu-
urnar eru allar merktar av ítrótti,
og ítróttarfeløgini fáa úttan íva
størstu peningainnspræningina á
stevnunum, pening sum kemur
væl við, er neyðugur, fyrri at
kunna figgja tað ymiskliga virk-
semi í feløgnum ungdómi okk-
ara at gagni.

Og annað mangt er á skránni
til gamans og álvara - og ikki
mugu vit gloyma hitt ikki skrá-
setta, at hitta vinir, skyldfólk og
kenningar, fyrri als ikki at
gloyma tað, sum ofta er hent, at
tvey hittast og gerast góð.

At enda ynski eg øllum góða
norðoyastevnu, tað sum eftir er
av henni. Men meg minnst
heimasandsmann, sum helt fyrri,
tá ið hann hitti fólk á veg á
stevnu: "Ikki skilji eg, at nakar
tímir at fara til nakað, hann
aftaná ikki minnst at hann var
til."

Ynski mitt er, at vit øll í
morgin kunnu minnst aftur á
eina góða norðoyastevnu.

Simun av Skarði

